

4 การดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทย

การดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยกลุ่มเครื่องดีด เช่น จะเข้

1. การเก็บ ควรมีตู้เฉพาะ และคลุมด้วยผ้าที่เย็บเข้ารูป
2. เมื่อใช้บรรเลงเสร็จแล้ว ไม่ควรลดสาย (สายเอ็น) เพราะสายจะเข้ กับหย่อง จะเสียดสี และทำให้หย่องลึกลง
3. หากนมของจะเข้หลุด ให้ใช้กาวลาเท็กซ์ติดไว้ในตำแหน่งเดิม
4. เมื่อใช้บรรเลงมาก ๆ หรือใช้มานานแล้วเป็นเวลานาน ๆ จะเกิดเสียงเบา ให้เปลี่ยนสายใหม่
5. การใส่แหน ต้องเป็นผิวไม้ไผ่เก่า ๆ หนุนสายเอก และสายทุ้ม เลื่อนเข้าออกหาตำแหน่งเสียงที่ดีที่สุดบนโต๊ะรองแหน และรองสาย

การดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยกลุ่มเครื่องตี เช่น ซอด้วง, ซออู้ ฯลฯ

มีวิธีการดูแล ดังนี้

1. เมื่อเล่นเสร็จแล้ว ให้ลดสาย และเลื่อนหย่องขึ้นไว้บนขอบกระโหลกซอ
2. แขนงเก็บไว้ในตู้ให้มิดชิด
3. หยอดยางสนบนกระโหลกซอ ให้หยอดเฉพาะตำแหน่งที่หางม้าผ่านเท่านั้น
4. หากสายขาดบ่อยครั้ง ให้ใส่สายให้เรียบร้อย

การดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยกลุ่มเครื่องดี เช่น ระนาดเอก, ระนาดทุ้ม ฯลฯ

1. ควรใช้บรรเลงอยู่เสมอ ๆ เพราะเก็บเครื่องดนตรีไว้นาน ๆ เกินควร โดยไม่บรรเลง ทำให้เนื้อไม้ตาย ไม่เกิดการสันเสื่อเทือน
2. เวลาไม้วนผืน ควรหาผ้ามารองหลังผืนระนาด ป้องกันการเป็นริ้วรอย
3. หากตะกั่วหลุด ควรติดให้อยู่ในสภาพเดิม
4. ตัดผ้าคลุม ป้องกันฝุ่นละออง
5. ระวังอย่าให้เทียนหยดไปผสมกับตะกั่ว

การดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยกลุ่มเครื่องเป่า เช่น ขลุ่ยเพียงออ, ปี่ใน ฯลฯ

1. เก็บไว้ในตู้ หรือทำถุงเฉพาะแขวนไว้ อย่าให้ฝุ่นจับ
2. เมื่อเป่าเสร็จแล้ว ควรทำความสะอาดให้เรียบร้อย

การดูแลรักษาเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องสาย เช่น กีตาร์, ไวโอลิน, วิโอล่า, กีตาร์เบส ฯลฯ

1. ควรเก็บไว้ในกล่องเฉพาะของเครื่องดนตรี
2. เล่นเสร็จ ควรเช็ดด้วยน้ำยาทำความสะอาดเฉพาะเครื่อง เพื่อป้องกันสนิม โดยเฉพาะเครื่องดนตรีที่มีสายเป็นโลหะ
3. ควรวางไว้ในที่ที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการตกกระแทก